

De volledige teksten van de uitspraken van de Raad van Tucht en het College van Beroep voor het bedrijfsleven zijn tegen kopieerkosten te bestellen bij het Kennis- & Informatiecentrum, e-mail bibliotheek@nivra.nl. Alle originele samenvattingen van uitspraken staan op www.nivra.nl.

RAAD VAN TUCHT AMSTERDAM - JT 2009-1

Interne kwaliteitsbeheersing bij hertoetsing opnieuw onvoldoende. Schriftelijke waarschuwing

Een registeraccountant heeft zijn interne stelsel van kwaliteitsbeheersing niet op orde. Als het systeem bij een hertoetsing opnieuw niet voldoet, dient het NIVRA een klacht in bij de tuchtrechter. De registeraccountant geeft aan dat het hem om verschillende redenen niet is gelukt voldoende tijd en aandacht te besteden aan het verbeterplan. Wel is hij er veel aan gelegen zijn kantoor organisatie te verbeteren. Sinds de hertoetsing heeft hij hard gewerkt om te kunnen voldoen aan de gestelde eisen.

Gezien de aard van de tekortkomingen en de gebleken bereidheid mee te werken aan de verbetering van de organisatie volstaat de Raad van Tucht een schriftelijke waarschuwing.

R644

RAAD VAN TUCHT DEN HAAG EN HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR HET BEDRIJFSLEVEN - JT 2009-2

Accountant die fraude pleegt voordat hij zich als registeraccountant inschrijft bij het NIVRA schaadt eer van stand niet met inschrijving. Het kan de inschrijver niet worden aangerekend dat deze zwijgt over een lopend strafrechtelijk onderzoek omdat een vraag hierover op het inschrijfformulier ontbreekt

Een registeraccountant maakt zich in de periode augustus-december 2000 schuldig aan valsheid in geschrifte. Eind 2003 wordt een strafrechtelijk onderzoek hiernaar geopend. In 2005 wordt de accountant onherroepelijk veroordeeld.

September 2003 - nog voor aanvang van het strafrechtelijk onderzoek - doet de accountant een aanvraag tot inschrijving in het accountantsregister. Dit verzoek wordt gehonoreerd.

Achteraf verwijt het NIVRA de accoun-

tant dat hij de eer van de stand heeft geschaad door zich schuldig te maken aan valsheid in geschrifte en daarvoor strafrechtelijk te zijn veroordeeld. De Raad van Tucht verklaart deze klacht ongegrond. En het College van Beroep voor het bedrijfsleven onderschrijft de uitspraak van de raad.

Volgens het college moet als uitgangspunt gelden dat een registeraccountant alleen is onderworpen aan het oordeel van de tuchtrechter voor handelingen en gedragingen die hij heeft verricht tijdens zijn inschrijving in het accountantsregister. Artikel 33 lid 4 van de WRA maakt hierop weliswaar een uitzondering. Maar die geldt uitsluitend als een registeraccountant, na doorhaling van diens inschrijving, opnieuw wordt ingeschreven in het register. Van zo'n situatie is hier geen sprake. Het college ziet geen reden om dat artikel in dit geval 'analoog' toe te passen, zoals het NIVRA wil. Het tuchtrecht zou dan ook gelden voor de periode die aan de eerste inschrijving in het register voorafgaat. Daarvoor bestaat gezien het legaliteitsbeginsel geen ruimte. Dit beginsel houdt in dat een gedraging niet ineens met terugwerkende kracht strafbaar of tuchtrechtelijk laakbaar kan worden gesteld.

De inschrijver had evenmin hoeven te melden dat hij werd verdacht van fraude. Bij zijn aanvraag heeft hij het inschrijfformulier volledig ingevuld en ingediend bij het NIVRA. Dat het NIVRA ten tijde van de inschrijving niet wist dat er een strafrechtelijk onderzoek liep tegen de man komt doordat op het inschrijfformulier een vraag van die strekking ontbreekt. De onwetendheid van de beroepsorganisatie komt daardoor niet voor rekening van de inschrijver.

1181/05.54, AWB 07/584 LJN BG4025

RAAD VAN TUCHT AMSTERDAM EN HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR HET BEDRIJFSLEVEN - JT 2009-3

Dat registeraccountant samenstelverklaring afgeeft over CV waarbij man en zoon direct betrokken zijn druist in tegen de

onafhankelijkheidsregels. De tuchtrechter mag er bij het bepalen van de strafmaat rekening mee houden of de accountant tijdens de procedure laat merken het laakbare van de handelwijze in te zien

Een registeraccountant geeft over de jaren 2003 en 2004 een samenstelverklaring af bij de jaarrekening van een CV. De zoon van de accountant is de directeur en de enige beherend vennoot van de CV. De echtgenoot van de accountant, met wie zij in gemeenschap van goederen is getrouwd, heeft in 2004 geld geleend aan de CV en verzorgt de administratie. De klacht dat de accountant de GBR-1994 heeft overtreden, verklaart de Raad van Tucht gegrond voor zover deze gaat over onpartijdigheid en onafhankelijkheid. Volgens de raad is het onder deze omstandigheden verboden een samenstelverklaring af te geven. Daarmee heeft de accountant in strijd gehandeld met artikel 9 en 24 GBR-1994. Omdat zij in de ogen van de raad niet heeft laten merken dat zij het laakbare van haar handelwijze inziet, legt de raad een schorsing van één maand op.

De accountant gaat in beroep en voert daarbij onder meer aan dat de raad ten onrechte zegt dat zij het laakbare van

haar handelwijze niet inziet. Dat zij zich heeft verweerd tegen de klacht mag haar niet worden verweten en de strafmaat beïnvloeden. Dit zou namelijk in strijd zijn met het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en fundamentele vrijheden. Het college vindt dat een accountant tegen wie een tuchtklacht is ingediend inderdaad het recht heeft zich effectief te verdedigen. Maar als de klacht eenmaal (gedeeltelijk) gegrond is verklaard mag de tuchtrechter bij het bepalen van de strafmaat rekening houden met de houding die de aangeklaagde accountant inneemt tijdens de tuchtprocedure.

Het College van Beroep voor het bedrijfsleven schat die houding echter anders in dan de Raad van Tucht doet. Volgens het college heeft de accountant tijdens de procedure de ernst van de overtreding willen relativeren door te wijzen op de bijzondere omstandigheden, waaronder zij de samenstelverklaringen heeft verstrekt. De CV verkeerde in financiële problemen en andere accountants wilden er geen werkzaamheden meer verrichten. De onafhankelijkheidsregels zijn van essentieel belang. Maar het college vindt de overtreding van deze regels gezien de omstandigheden van het geval niet zo ernstig. De overtreding moet de accountant daarom niet zo zwaar worden aange-

rekend als de Raad van Tucht heeft gedaan.

Voor de hoogte van de sanctie houdt het college er rekening mee dat het slechts gaat om samenstelverklaringen, waarvan de accountant zelf heeft aangegeven dat deze niet voldeden aan de eisen. De duur van de schorsing wordt verminderd tot twee weken.

R572, AWB 07/549 LJN BG8430

RAAD VAN TUCHT DEN HAAG EN HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR HET BEDRIJFSLEVEN - JT 2009-4

Kwaliteitsbeheersing voor de derde maal onvoldoende. Inschrijving in het register wordt doorgehaald

Nadat het interne stelsel van kwaliteitsbeheersing bij een registeraccountant voor de derde keer onvoldoende blijkt, dient het NIVRA een klacht in. De Raad van Tucht vindt de klacht gegrond en legt doorhaling van de inschrijving in het accountantsregister op.

De registeraccountant vindt deze maatregel te zwaar en gaat in beroep.

Het College van Beroep voor het bedrijfsleven zegt dat de accountant na de eerste toetsing in 2001 ruimschoots de tijd heeft gehad om alsnog te voldoen aan de verplichtingen. Bij de derde toetsing in 2005 was de situatie echter nog niet beter. Dat de kwaliteitsbeheersing recentelijk is verbeterd, heeft de accountant niet met gegevens onderbouwd. De beweerde verbetering is ook al niet aanmerkelijk omdat de accountant zich inmiddels heeft laten uitschrijven uit het accountantsregister.

Dat de accountant een eenmanszaak heeft met een beperkte praktijk, die gericht is op het kleinbedrijf is geen reden om de verplichting niet na te leven. Het College van Beroep voor het bedrijfsleven bekrachtigt de uitspraak van Raad van Tucht.

1218/06.34, AWB 07/906

Annotatie bij JT 2009-3

De veroordeling voor het gebrek aan onafhankelijkheid is, in het licht van het toen geldende artikel 24 GBR-1994, duidelijk. Toch rijst een pikante vraag, nu op 18 december 2008 NV COS 4410 opnieuw is vastgesteld, waarin expliciet wordt gesteld dat onafhankelijkheid geen vereiste is voor het uitvoeren van een samenstellingsopdracht (artikel 5). In JT 2008-42 heeft de Raad van Tucht gesteld dat nieuwe regelgeving dient te worden toegepast indien dit voor betrokkene gunstiger zou zijn. Dit verweer is kennelijk niet gevoerd, ook niet ter zitting bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven op 28 oktober 2008, terwijl in augustus 2008 reeds een op dit punt gelijklopend ontwerp voor de wijziging van NV COS 4410 is gepubliceerd. Overigens is genoemde stelling van de raad in JT 2008-42 niet aan het oordeel van het college onderworpen geweest.

Het door betrokkene al dan niet blijkt geven het laakbare van zijn handelwijze in te zien komt in het tuchtrecht herhaaldelijk aan de orde, bij de motivering van de strafmaat. In casu verdedigt betrokkene zich tegen deze overweging van de raad. Het college erkent het recht op een effectieve verdediging. Bovendien heeft de tuchtrechter in JT 2005-54 gesteld dat ook in het tuchtrecht het beginsel geldt dat niemand is gehouden aan zijn eigen veroordeling mee te werken (r.o. 4.11). Het komt mij voor dat aan een dergelijke overweging voortaan minder gewicht behoort te worden toegekend, wellicht hooguit als verzachtende omstandigheid.

Hans Blokdijk